Karikatür

Baloda

Kadın — Elbisemi nasıl buldunuz ?

Erkek — Tesadüfen gözüme ilişti !

MİZİKÇİLİK:

— Hesabın fazlalığını ileri sürerek garsonla kavga et... Bu suretle bahşiş vermekten kurtulursun!..

(Fransız Karikatürü)

İTİRAF:

— Karım, beni ne zaman seninle beraber görse benden bir çift çorap istiyor. Böyle devam ederse seninle ayrılmak mecburiyetinde kalacağım!...

MİSAFİRLER İŞİTMESİN!..

— Piyanoya fazla vur, gürültü yap, haciz memurları salondaki eşyaları götürüyorlar!...

(İngiliz Karikatürü)

— İp sağlam mı?

— İpi satan bir sene için teminat verdi. Alalı on bir ay olduğuna göre, daha bir ay tehlikesiz olarak bu vaziyette kalabilirsiniz!..

DİPLOMATLIK;

— Beni mi seviyorsun kızkardeşimi mi?.

— Kızkardeşini gücendirmeden maalesef kimi sevdiğimi söyliyemiyeceğim!..

(Fransız Karikatürü)

YAZISIZ HİKAYE

rengi ve sesi güzelleşir» tarzında reklâm yapacak değildi ya, elbet böyle parlak bir vaid ile gönülleri kazanacaktı. Vaktile bu neviden bir icat da meşhur masalcı La Fonten'in köylüsüne nasip olmuştu. Bu adamcağız ölürken, çocuklarını etrafına toplıyarak: «Evlâtlarım, bizim tarlanın bir tarafında bir altın hazinesi gömülüdür. Yerini kestiremiyorum. Siz nekadar zahmetse ötesini berisini kazıp ararsınız.» demiş, onlar da cenazeden döner dönmez kazmalarını sırtlıyarak tarlayı hallaç pamuğu gibi atmışlardı.

Halkımız da havadan beş, on, elli, yüz liralık banknotlar kazanmak hulyasile Yenice stoklarını köylülerin tarlasına çevirecekler.

Yenice ikramiyelerinin kaç kişiyi zengin ettiği bilinemez. Fakat eski paketlerden birinde bir yüz liralığın sıkışıp kalmış olduğu rivayeti hâlâ birçok kimselere, ötede beride yıllanmış Yenice paketleri aratmaktadır.

* * *

Kolleksiyonumun yapraklarını bir miktar çevirdikten sonra şu ehemmiyetli havadis üzerinde durdum:

«Tütüncülerin Yenicelerdeki ikramiyeleri aramak için Yenice paketlerini açtıkları ve bu boş zahmete karşılık olarak bazan kutulardan birer sigara aldıkları anlaşılmış ve kutuların açılamıyacak bir şekle sokulmak için... ilâh lâh..»

Bu ikinci havadis karşısında çenemi kaşıyarak şöyle düşündüm: «Fena haber! Demek İranlı tütüncüler akşam dükkânların kepengini örttükleri gibi semaverleri yakıyorlar, bir yandan çay içerek, bir yandan semaverin üst deliğinden çıkan buğuya kutuları tutarak cayır cayır paketleri açıyorlar, sabahlara kadar tütünler arasında altın arayıcılığına devam ediyorlar. Fakat merak etmesinler, İnhisar idaresi de saçlı sakallı mütehassıslarını masa başına toplayıp içtimalar yaparak mukabil tedbirler arıyor.

* * *

Beş on sayfa aşağıda şu üçüncü havadis:

«Yenice ikramiyelerinin hileye çok müsait olan ilk şekli değişmiştir. Şimdi her pakette mutlaka bir kupon vardır ve bu kupon para demektir. Bunlardan iki yüz adet toplıyana seksen adet Samsun sigarası yahut ilâh.. ilâh..»

Bu defa da şöyle düşündüm: «İnhisar idaresi halka hizmet maksadile fedakârlığı arttırdıkça arttırıyor. Fakat bu zengin hediyelerin ağırlığına bilmem nasıl dayanacak? İki yüz paket Yenice içene, iki paket Samsun yahut salon

MODERN DÜĞÜN:

— Ayol bu düğüne siz nasıl davet edildiniz?. Gelinin eski dostu olduğunuzu bilmiyorlar mı?.

— Ya siz nasıl geliyorsunuz, damadın eski dostları değil misiniz?..

sigarası, iki şişe likör yahut üç yüz kuruşluk saçma (yanlış anlaşılmasın, av saçması) ikramı altından kolay kalkılacak yük değildir. Hem hepsi bundan ibaret de değil, kupon mukabilinde dağıtılacak numaralarla senede iki defa piyango çekilecek, talililerden biri bir otomobil, biri bir radyo, biri sofra takımı alacak... İnhisarlar idaresine hakikaten aferin!

* * *

Fakat açık gözler zavallı halka bu yağlı lokmayı kolay yuttururlar mı? Gazetelerde bütün memleketi heyecana veren bir havadis daha: Yenice kutularında para aramak için kutuları açan tütüncülere mukabil bu defa da sahte para basar gibi sahte kupon basan dalavereciler türemiş... Piyasaya sandık sandık sahte kupon dökülüyormuş.»

Bu havadis beni de helecanlandırıyor ve düşündürüyor:

«Halimiz ne olacak! Bu Yenice kuponu meselesi Staviski rezaleti gibi bir şey oldu. Fakat hilebazlar sevinmesinler. Elbet İnhisarlar idaresindeki saçlı sakallı mütahassıslar yine masa başında içtimalar kuracaklar, kuponların taklit edilmez bir şekle sokulması için lâzım gelen tedbirleri alacaklar.»

* * *

Daha aşağılarda sıra ile şu havadisler:

«İnhisarlar idaresi senede iki defa çekilecek piyangoyu bire indirdi; Yılbaşında yapılacak keşideyi de on beş Şubata bıraktı.»

Hadise, Allah göstermesin, paranın düşmesi nevinden bir umumî felâket! Fakat ne yapalım ki, zarurî! İnhisar idaresi halka olan muhabbetinden dolayı göze aldığı fedakârlıkların altından kalkamadı, iflâs tehlikesi karşısında bu hareketi ihtiyara mecbur oldu.

No. 59 CİLT: 3 YIL: 2 FİATI 10 KURUŞTUR 13 ŞUBAT 1937

KARİKATÜR

Sahibi : Sedat Simavi

İdarehanesi:
İstanbul, Ankara caddesinde hususî daire. Posta kutusu: İstanbul 103

Abone Şartları:
Türkiye için seneliği 500, altı aylığı 250, üç aylığı 130 kuruş. Ecnebi memleketler için seneliği 800, altı aylığı 400 kuruştur.

✻ CUMARTESİ GÜNLER ÇIKAR SİYASİ VE EDEBİ MİZAH GAZETESİ ✻

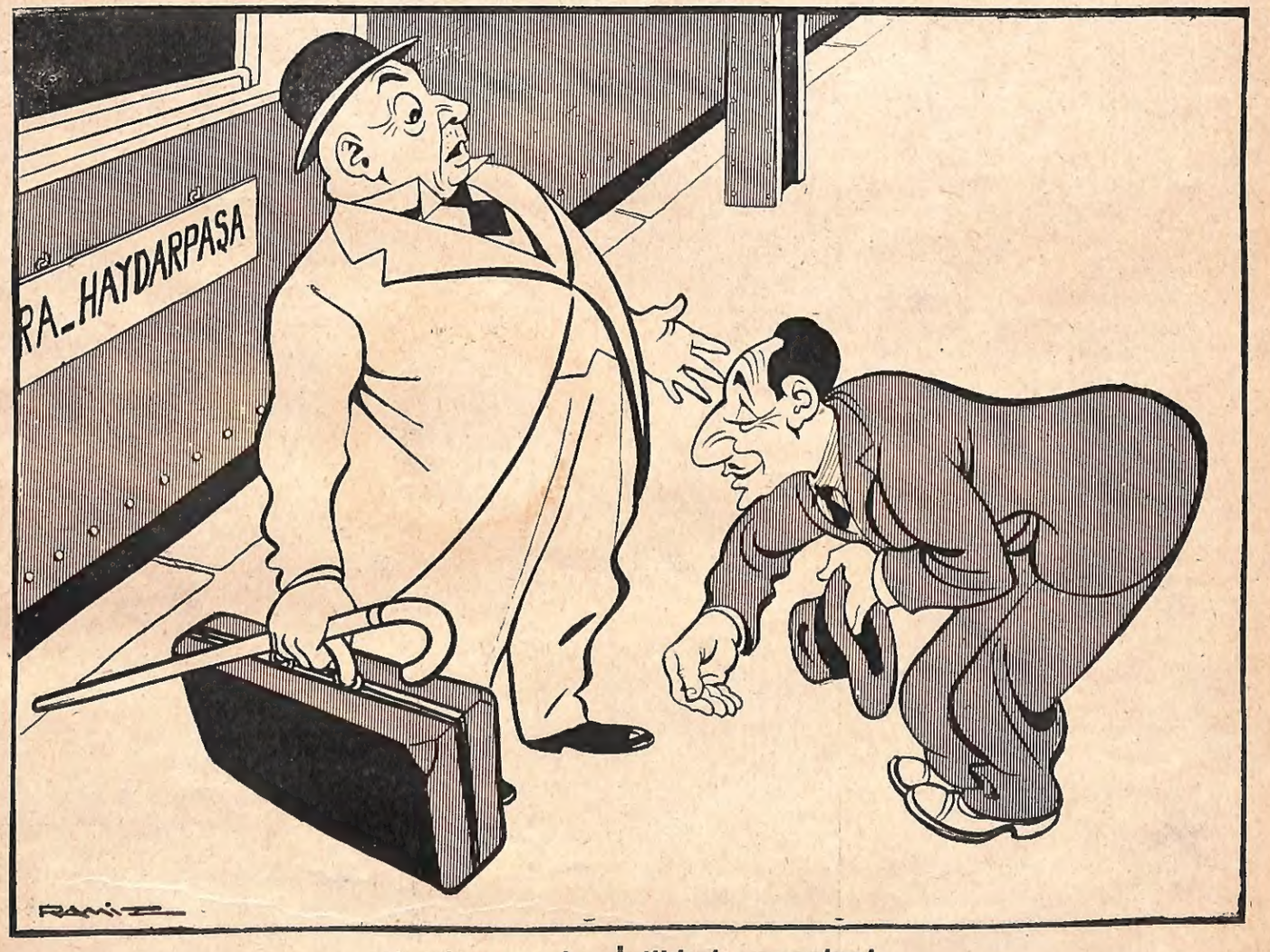

Haydarpaşada İstikbal yapanlar!

— Vaaaay efendim, Allah ömürler versin...
— Affedersiniz, Ankaradan değil, Eskişehirden geliyorum!...

YENİCE PİYANGOSU

Matbaada gündelik gazete kolleksiyonlarından birini rasgele karıştırıyordum. Şöyle bir havadise tesadüf ettim:

«İnhisarlar idaresi Yenice sigarasının sürümünü arttırmak için paketlere beş, on, yirmi, elli ve yüz liralık ikramiyeler koymıya başlamıştır.»

Kendi kendime şöyle düşündüm:

Bir yandan tütünün mazarratı hakkında çoluğa çocuğa dersler, konferanslar verilirken, bir yandan ayni çoluk çocuğu para mükâfatile tütüne teşvik biraz tuhafça ama bir millî mahsulün istihlâkini arttırmak noktasından iyi bir buluş..

İnhisar idaresi «Yenice içenin boyu uzar, ömrü artar, kalbi kuvvetlenir,

— **Bizim zamanımızda olsaydı tımarhaneye sokarlardı hemşire... Karılar çorba taslarını başlarına geçirip tüy takmışlar da aldıran bile yok!...**

Nihayet son günlerde gazetelerde heyecanlı bir Ankara telgrafı:

«Yenice piyangosunun çekilmesine daha iki hafta zaman olduğu halde İnhisar idaresi halkın kuponlarını kabul etmiyor.»

Havadis, hakikaten dehşet! Dünya böyle bir paniği bir kere de mütarekede Alman markı düşürüldüğü zaman görmüştü. Ancak düşen marklardan elde yine biraz bir şey kalmıştı. Fakat halkın elinde birikmiş yüzlerce Yenice kuponunun kıymeti bir anda sıfıra iniyor; bilmem kaç adet Samsun sigarası, av saçması ümidi suya düşüyor.

Bu havadis etrafında Ankara matbuatı İstanbula, İstanbul Ankaraya telgraflar veriyor ve neticede İnhisarlar idaresinin müsbet ve haklı cevabı meseleyi faslediyor:

«Kânunusaniden sonra kuponların kabul edilmiyeceğini gazetelerde ilân etmiştik.»

Zayıf mantıklı birtakım kimseler: «Efendim! Mademki iki keşideyi bire indirmek, Kânunuevvel keşidesini iki ay sonraya atmak suretile kendi kararını kendin bozdun. Bu sefer de bizim hatırımız için şu kuponların kabulünü birkaç gün daha uzatsan ne olur» diyeceklerdir. Fakat karar karardır; gazetelerle ilân edilmiştir; değişemez.

Kararın gazetelerde ilânı bize şu fıkrayı hatırlattı:

Köylünün biri bir torba yoğurt bulur ve ne yapacağını kestiremiyerek bir hocaya danışır. Hoca şöyle cevap verir: «Her köşe başında durup bir kere; «ben bir torba yoğurt buldum» diye bağırırsın, sahibi çıkarsa verirsin. Çıkmazsa âfiyetle kendin yersin; haram olmaz.»

Köylü yoğurdu sırtına vurup sokakları dolaşmıya başlar. Her köşe başında durur: «Ben bir torba..» diye bağırmıya başlarmış, sonra ağzını mintanının yenile kapıyarak yavaş, son derece yavaş bir sesle cümleyi tamamlarmış: «Yoğurt buldum».

KARİKATÜR

Palavraya Dair!.

★ Palavracı her zaman söze (ben) diye başlar. Her zaman söze (ben) diye başlıyan adam, atmadan yapamaz.

*

★ Dünyada palavracılıktan daha kolay bir iş yoktur. Bir şeyi (yaparım) diyen, yapamayınca, vaziyeti kurtarmak için bir palavra daha savurur.

*

★ Dünyada palavracılıktan daha zor bir iş yoktur. Çünkü palavrayı yerine ve adamına göre yapmak, meseledir.

*

★ Palavracıyı severim ama, yakından tanımalıyım.

*

★ Palavracı, (yaptım) dediklerini yapamamış, yapacağım dediklerini ebediyen yapamıyacak adamdır.

*

★ Palavracı hiç kızmaz, daha doğrusu kızmasını bilmez. Kızmış göründüğü zaman en şirin palavralarından birini ortaya koyuyor demektir.

*

★ Palavracılar umumiyetle korkak mıdırlar bilmem. Fakat eminim ki cesur değillerdir.

*

★ Palavracıdan kimse nefret etmez. Fakat neylersiniz ki, nefret etmek asla sevmek mânasına gelmiyor.

*

★ Palavracıya bakıp gülemeyiz. Ona bakıp ağlanmaz da. Palavracılığın yegâne övünülecek tarafı da belki budur.

*

★ Palavracı diğer insanları küçük, kendini büyük görmez. Bilâkis kendini küçük, diğer insanları pek büyük gördüğü içindir ki palavracı olmak mecburiyetini duymuştur.

Filozof

DOKUNULMIYAN HAZİNE

Muharrir (K..) ın babasından kalma gayet zengin bir kütüphanesi vardır. Fakat ne çare ki arkadaşımız gazete bile okumıya lüzum görmiyen yazıcılardandır. Kütüphanesi onun nazarında bir lüksten ibaret gibidir. Rafları dolduran kıymetli ciltlere arasıra tozlarını almak için el sürer.

Geçen gün bir okuma meraklısı arkadaşla (K...) ın kütüphanesini ziyarete gitmiştik. Arkadaş söz arasında ev sahibine:

— Büyük bir servetim olaydı onu bankada saklıyacağıma size saklatırdım, dedi.

K... Gülerek sordu:

— Bu emniyete sebep!

— İstikametiniz!.. Elinizdeki hazineye el sürmüyorsunuz!

AŞK!

Geçen gün evlenecek bir gence soruyorlardı:

— Evlenmiye niyetli görünmüyordun. Birdenbire kararını değiştirmenin sebebi nedir?

— Aşk.

— Atma canım... Aşk kim, sen kim!

— Yemin ederim ki aşk...

— Beyhude zahmet edersin... Gerçi nişanlının aleyhinde söylemek doğru değil ama o güzel bir kadın değil.

— Ne çıkar?

— Bir fazla zekâ ve zarafeti de yok.

— Bu da sebep değil..

— Daha açık söyliyeyim... Nişanlın zengin...

— Bu gizli kapaklı bir şey değil sanırım...

— Sen onu parası için alıyorsun.

— Elbette...

— Peki o halde ne diye iki saattir aşk, aşk diye kafamızı patlatıyorsun.

— Hakikati söylüyorum da ondan.. Ben parayı canımdan çok severim.

KADINA BENZİYEN ERKEK

Sporu çok seven ve erkek gibi giyinen bir genç kız nişanlısile konuşuyordu:

— Ben size bakarken hayret ediyorum.

— Sebep!

— Görünüşte kelli felli, sakallı bıyıklı bir erkeksiniz.

— Ne olmamı istiyordunuz?

— Tabiî erkek olmanızı... Fakat bir bakıma da siz kıza, kadına benziyorsunuz.

— İyi anlıyamadım.

— Erkek dediğin cüretli, atılgan, sert, hattâ haşin olur... Fakat siz çekingen ve mahcubsunuz; erkekten ziyade kadına benziyen tavırlarınız var.. Siz kadınlaşmış bir erkeksiniz.

Nişanlının canı sıkılmıştı. Fakat belli etmiyerek cevap verdi:

— Veraset kanunu icabı olacak efendim. Herhalde ecdadıma çektim.

— Ecdadınıza mı çektiniz? Ne gibi?

— İşittiğime göre benim ecdadımın bir kısmı kadın, bir kısmı erkekmiş...

HANGİSİ?

İki genç kız konuşuyorlardı. Birisi:

— Benimle evlenmek istiyen iki genç var, dedi, birisi milyoner denecek kadar zengin, iki apartımanı ve bir güzel otomobili var... Fakat kendisi biraz züppe ve ahlâksıza benziyor. Öteki çok ciddî asil ve malûmatlı bir genç.. Lâkin fakir; aylığından başka geçineceği yok. Sen benim yerimde olsan ne yapardın?

İki genç kız biraz düşündükten sonra cevap verdi:

— Ciddî, asil ve malûmatlı olanla evlenirim tabiî... Ötekini de...

— Ötekini ne yaparım?

— Bana takdim ediverirsin olur biter..

GÖLGEDE SICAK

Senelerdenberi Adanada oturan bir mektep arkadaşım geçenlerde beni görmiye gelmişti.

— Adanadan memnun musun? dedim.

— Pek çok, dedi, geçenki su baskınları müstesna, bilhassa kışına doyum olmuyor... Kânunusanide yaz zerzevatı buluyoruz. İstanbulda ağaçlarda tek yaprak kalmadığı bir mevsimde biz dallardan elimizle portakal, mandalina kopariyoruz.

Sıcağı ve mandalinayı çok seven bizim ihtiyar süt anne:

— Oh oh evlâdım, dedi, âfiyetle ye, güle güle otur.

Adanalı arkadaş:

— İyi ama büyük hanım... Bu güzel kışın bir de yazı var... Yaz aylarında ne sıkıntı çektiğimi bilsen... Sıcak bazan gölgede otuz sekiz, kırka çıkıyor.

Sütanne dişsiz ağzile güldü:

— Sen de gölgede oturmıyıver bay oğlum, dedi,

DENİZ KENARINDA

İki dışarlıklı bir deniz kenarında konuşuyorlardı:

— Burada denizin suyu çok tuzlu...

— Yok canım, nereden bildin?

— Yazın arada sırada denize girerim de ağzıma su kaçar.

— Sizin orada tuzlu değil mi?

— Burası kadar değil...

— Neden acaba? Sizin memlekette çok yağmur yağar mı?

— Pek çok.

— Şimdi anlaşıldı. Demek denize çok yağmur suyu karışıyor da ondan.

ALLAHA EMANET

Gayet yaramaz, afacan, ele avuca sığmaz bir çocuktu. Geçen sabah, karda kışta, dadısı ile gezmiye çıkıyordu. Annesi arkasından:

— Allaha emanet!

Diye seslendi. Dadı dayanamadı:

— Allah bu emaneti kabul eder mi, etmez mi bilmem. Siz, ihtiyaten bir kere de şeytana emanet ediniz!

Papağan

— Kocam her gece ateş püskürüyor...
— Kızım onun kolayı vardır.. maşayı alır üstüne yürürsün!...

Artık koca arıyor

Lisedenberi arkadaştılar. Beş senedir biribirlerini görmemişlerdi. Bir salonda karşılaşınca erkek sordu:

— Hâlâ evlenmediniz mi? Hep idealiniz olan erkek tipini mi arıyorsunuz?

Kadın cesaretle cevap verdi:

— Hayır, artık bir koca arıyorum.

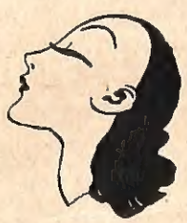

Dünyayı seviyor..

Halil Lûtfiye sormuşlar:

— Dünyayı sever misin?

— Seveceğim ama, şu yeyip içmesi, giyinip gezinmesi, para sarfetmesi olmasa!

METH

Üstat Halit Ziya, şair Necip Fazılı methediyordu. Dinliyenlerden biri:

— Siz onun yazdıklarını güzel buluyorsunuz ama, o sizin eserleriniz için hiç de iyi demiyor!

Dedi. Üstat nezaketle cevap verdi:

— İnsan hatadan salim değildir, belki ben de, o da yanılmış olabiliriz!

İstanbul vasfında..

★ ★ ★ ★ ★ ★ ★

İstanbula dışından cennti âlâ derim,
İçine göz atınca korkulu ruya derim!

Çamurlara gömülen bu mübarek incinin,
İşini görmemiştir, göremez dünya derim.

Venedik'in yolları hep ırmakmış, ne çıkar?
Kışın bizim caddeler denizle derya derim.

Şöhret almış diyorlar iğri Piza kulesi,
Var mı bizim Haliçte doğru bir bina derim!

Süveyşte kanal varsa bizde kanalizasyon...
İkisi de bir yola çıkar pekâlâ derim!

Orda nasıl gemiler birer birer geçerse,
Burda da tek tek yüzer süvari, yaya derim!

Gece yolum kazara Cihangire düşünce,
Cehennemden cihana göç etmiş gayyâ derim!

Yağmurda bir batağa saplanmak korkusile,
Çıkamaz yerleştiği otelden Yahya derim!

Yağları hasta eder insanları diyorlar,
Ya suyunu içenler bulur mu şifa derim!

Yalnız temizliğini söylüyorlar etlerin,
Ona da biçilmiyor bir türlü paha derim!

Her işi beklemem ben sade Üstündağından,
Param yoktur diyenle olamaz kavga derim,

Ancak Boğaziçini kömür depolarından,
Kurtarır himmet etse bugün mutlaka derim!

Ne güzel atlıyorsun hendekleri derseler,
Bizim idman hocamız Asım Süreyya derim!

Daimî encümende Adalı Avni dostum,.
Nükteyle hallediyor günde bin dava derim!

Her işte Avrupa ile beraberiz, muhakkak,
Yalnız şehir işinde bir miyiz? Asla, derim!

Her doğru bulduğumu söylemek âdetmidir,
Başıma her felâket bundan gelir ya, derim!

Hüseyin Cahit gibi düşersem mahkemeye,
Bir kurtuluş yolum var: «Yazdığım şaka!» derim!

Çamdeviren

Kadın — Hu, biraz daha suratlı dur da gittiğimiz yerde, bana yeni bir şey almışsın zannetsinler!...

— Aman doktorcuğum, ne olursa sizden olur.. karım çıldırdı galiba...
— Saldırıyor mu?.
— Hayır «bu bahar yeni elbise yaptırmıyacağım, eskilerle idare edeceğim» diyor!...

Tavuk sucuğu

Usta Bodos dükkânının önünde bağırıyordu:

— Halis tavuk sucuklarım altmışa.. Halis tavuk sucukları...

Usta Bodosu tanıyanlardan biri yanına geldi:

— Ticarette atmak haktır ama, bukadarı olmaz Bodos ağa, dedi.

Bodos ağa bağırmayı keserek kaşlarını çattı:

— Neye atacakmışım.... Tövbe olsun tavuk sucuğu, dedi, bizde yalan yok. İnanmazsan tat...

Öteki güldü:

— Yahu usta Bodos... Ben hem esnafım, hem de senin hemşerinim.. Hiç olmazsa bize bu ağızı yapma...

— Dinim hakkı için desem inanır mısın?

— İnanamam... Ne dsen inanamam.. Ölü tavuktan sucuk yapsan yine altmışa kurtarmaz.

— Yahu tat bir kere dedik... Yetim malı değil ya...

— Yetim malı olsa tadarım ama senin olduğu için tatmam usta Bodos.... Açık konuştuğuma darılma.... Şu sucuklar bal gibi eşek etinden yapılmış ya...

Bodos ağa gülmiye başladı:

— Senden saklıyaca değilim a... Sucuğun içinde hakikaten eşek eti de var. Fakat inan bana ki tavuk sucuğu dediğim de yalan değil... Ondan da var ondan da..,

— Peki, nekadarı tavuk, nekadarı eşek...

— Sana yalan diyecek değilim a... Yarı yarıya... Yarısı eşek, yarısı tavuk.

— Yine atıyorsun usta Bodos..

Usta Bodos bu sefer istavroz çıkararak ecdadının ervahına gayet ciddî bir yemin etti.

— Canım usta Bodos... Kurtarmaz, yarı yarıya da kurtarmaz.

Bodos ağa cevap verdi:

— İster inan ister inanma... Yarı yarıya... Bir eşek bir tavuk...

BİR KİŞİ MÜSTESNA

Zengin amca, çapkın yeğenini azarlıyordu:

— Bu ne hovardalık! Daha ben ölmeden mirasyediliğe başlamışsın... Verdiğim paralar yetmiyormuş gibi bütün İstanbul halkından borç almışsın!

Yeğeni itiraz etti:

— Mübalâğa ediyorsun, amca, bütün İstanbul halkından diyorsun ama Halil Lûtfiden on para koparamadım!

— **Türkçe sözlü filmleri hiç de beğenmiyorum..**
— **Acayip?.**
— **Macerayı anlıyayım derken uykum kaçıyor!..**

İmlâ Yanlışları

Geçen gün, sabah gazetelerinin birinde, Beyoğlundaki mağaza tabelâlarına dair bir yazı vardı. Muharririn gözleri, caddede dolaşırken, levhalara ilişmiş ve hemen her adımda birkaç yanlışla karşılaşmış. Doğrusu, bu makaleyi okuduktan sonra ben de merak ettim. Bayandan izin koparır koparmaz Beyoğlu caddesini boyladım. Gözlerim havada, imlâ hatası arıyordu. Birdenbire bir mağazanın önünde durdum. Camekânın üstündeki bir cümlenin hatası, gözüme bir çöp gibi girmişti:

Safak magazasi
Çesid çesid gömlek fantazi esya

Muharririn olduğu gibi benim de gözlerim karardı, beynim attı, hemen mağazadan içeri girdim. Patron olduğunu sandığım kıranta bir adama:

— Tabeladaki imlâ yanlışları nedir?

Diye hiddetle sordum, o hayretle cevap verdi:

— Ne yanlisi?

— Tabelânızda yedi kelime var, beşi yanlış..

— Olamaz!

— Nasıl olmaz? Bir kere Safak değil, Şafaktır, Çesid «Çeşit» olacak, Esya da eşya...

— Yanlis bizde değil, sizdedir... Sünkim biz ne zaman ki tabelayi yazdirdik, olmasın yanlislik diye müşterimiz Bay Ahmet Zevat'a gösterdik, ondan sonra disarida astik!

Ses çıkarmadan ayrılmıya mecbur oldum. İki adım sonra tekrar bir tabelâ daha:

Gısmet bahhaliyesi
Nefis sucuhlar, bastırmalar
gunlük yumürta

Tekrar kendimi kaybettim: «Bunu da Ahmet Cevat tashih etmemiştir ya!» dedim, dükkândan içeri daldım:

— Dışarı astığınız levha baştan başa yanlış...

Dükkânın sahibi:

— Biz Garamanlıyıh, dedi, bizden hata çıhmaz!

— Öyle ise tabelâda bu imlâ yanlışları ne geziyor?

Adam bıyık altından, sakal üstünden gülümseyerek:

— Oğul, dedi, yanlışlıh sende olmasın?

— Ne münasebet?.

— Münasebeti, münasebetsizliği var mı? Biz bu levhayı asmadan çoh önce, ahsatasını bizimle yapan Besim Atalay'a gosterdih, o minasip gorunce yazıyı tepemize astıh!

Mahcubiyetimi göstermemek için yavaşça oradan da sıyrıldım, fakat daha köşe başına gelmeden yine iradem elimden gitti. Çünkü benim imlâya uymıyan bir tabelâ daha tepemden bakıyordu:

Şujuk uyunjaklari
Er nevi ediyelik iğlenceler

Bu yanlışlara tahammül kabil mi? Zaten levhanın ne Ahmet Cevadın, ne de Besim Atalay'ın tashihinden geçmediği besbelli... Oyuncak mağazasından içeri girdim, deminki sualleri aynen sordum:

— Camekânınızdaki yazıların yanlışlarını düzeltseniz olmaz mı?

— Yanliş varsa düzeltiriz, fakat siz yanilmayasınız?...

— Levhaya çocuk yerine Şujuk, oyuncak yerine uyunjak yazmışsınız da sonra hatayı bana yükletiyorsunuz!

Dükkânın sahibi nezaketle cevap verdi:

— Bay İbrahim Necmi ile hisim, akraba gibiyiz, İstanbula her geldiği zaman, bizim dükkâna uğramadan geçmez, levhamızda bir hata olsaydı bize hatırlatmaz mıydı? Kaldı ki levhanın müsveddesini ona da göstermiştik!

Bana, boynumu bükmekten gayri yapılacak iş kalmamıştı. Tekrar caddeye çıktım. Yine ikide bir imlâ hatasına raslıyor, fakat bir türlü tashihe cesaret edemiyordum. Çünkü her levhanın altında sevdiğim, saydığım bir dostun bir allâmenin gölgesi var gibi geliyordu!

İspinoz

— **Bayan daktilo, patron hesabınızı görmek istiyor..**
— **Biraz beklesin de; yüzümün akile gideyim!..**

Centilmen Nişanlı

Ahmet, deniz kenarında bir kayanın üzerine oturmuş, yeni nişanlısı Pervini dizlerine almıştı. Okadar dalgındılar ki, arkalarından gelen şişmanca bir genç kadını göremediler.

Kadın birdenbire:

— Bu ne rezalet! dedi.

Ahmetle Pervin yerlerinden fırladılar. Kız kaçmak ister gibi bir hareket yaptıktan sonra ellerini yüzüne kapadı; «annem» dedi.

Genç kadın Ahmede yaklaşarak sualini tekrar etti:

— Bu ne rezalet!

Ahmet şaşırmıştı; kekeliyerek, kızararak:

—Vallahi rezalet filân yok, dedi, ben Allahın emrile ona talip oldum; o da «peki» dedi, «nişanlandık».

Genç kadın ellerini beline dayadı;

— Siz istediniz, o razı oldu öyle mi? Peki ben neciyim? Bana neye müracaat etmediniz?

Ahmet aptal aptal boynunu büktü:

— Vallahi aklıma gelmedi değil... Fakat ben biraz evvel Pervin söyleyinciye kadar kocanızı sağ zannediyordum.

SİZ DE!

Genç avukatın yazıhanesine güzel bir kadın girdi:

— Kocam beni boşamak istiyor!

Diye fıkırdadı. Avukat sordu:

— Sebebi ne?

— Sebebi okadar çok ki, siz bile bir sebep olabilirsiniz!

Mahsus yapmış!..

Genç kızı mahkemeye çağırdılar. Hâkim sordu:

— Oturduğun evde yangın çıkmış. Yangını senin kasten çıkardığını söylüyorlar, Ne dersin?

— Doğru...

— Öyle ise sebebini söyle!

— Benim itfaiyede bir nişanlım var, geçen gün benimle kavga etti, darıldı: «Bana tarziye vermezsen, ölsem ayağına gelmem!» dedi, gitti. Ben de onu zorla ayağıma getirmek için evime ateş verdim!

SENENİN EN HEYECANLI MAÇINDA FENER VE GÜNEŞ KAZANDILAR:

Türk sporu — Ne çare, elimde Fener başımda Güneş var ama, ben yine karanlıkta gidiyorum!...

Hususî Ajans Haberleri

★ ★ ★ ★ ★

İpek torbanın esrarı

Milâno 2 (Ajans Karikatür) — Doktor Tevfik Rüştü Aras bugün buraya vasıl olmuş ve İtalya Hariciye nazırı Kont Ciyano ile kesif bir kalabalık tarafından karşılanmıştır. Doktor Aras'ın elinde küçük bir ipek torba, bilhassa nazarı dikkati celbetmekte idi. Gazetecilere vaki olan beyanatında, muhterem misafir, ipek torbanın esrarını ifşa ederek demiştir ki:

— Bu krymetli torba ağzına kadar mavi boncukla dolu idi. Cenevrede İngiliz, Fransız, Sovyet murahhaslarına, Milletler cemiyeti umumî kâtibine, hulâsa tesadüf ettiğim eşe dosta birer tane dağıtarak torba mevcudunu yarıya indirdim. Şimdi bir tane de Kon Ciyano'ya hediye edeceğim. Herhalde Türkiyeye dönünciye kadar birkaç Başvekille, Hariciye nazırını ziyaret edeceğimden torbada bir adet bile mavi boncuk kalmıyacağına eminim.

[Ajansın notu: Malûm olduğu üzere Nasrettin hacanın iki karısı varmış. Hoca, ayrı ayrı ikisine de birer mavi boncuk vermiş. Karıları hocaya: «Hangimizi çok seviyorsun, söyle?» dedikleri zaman o da: «Mavi boncuk kimde ise onu!» cevabını verir, her ikisini memnun edermiş.]

Amerikadaki katmerli felâket

New-York (A. K.) — Amerikanın yarısı Misisipi nehrinin tuğyanı yüzünden atâlet halindedir. Diğer yarısına gelince, o da umumî grev münasebetile muattal bulunuyor. Grevcilerin metalibat listesini arzediyoruz:

1 — Her amelenin bir otomobili, bir evi olacaktır. Otomobilin markası serbesttir, ancak beş kişilikten küçük olamaz. Eve gelince, kaloriferli olması tabiîdir.

2 — Hastalanan amelelerin ve ailelerinin derhal İsviçre sanatoryomlarına gönderilmesi lâzımdır.

3 — Haftanın ve senenin mesai günlerinin tatil, tatil günlerinin de mesai günü olması şarttır.

Hükûmet birinci, ikinci maddeleri münakaşasız kabul etmiştir. Üçüncü maddede de pek az tadilât yapılacağı zannolunuyor.

— Eğer rahat etmek istersen kizim Sara, ne yencin sözüne ne ihtiyarin yüzüne bak.. Yalniz cüzdanina dikkat et!..

Çavuşun Azameti!.

★★★★★★★

Napolyon devrinin en meşhur aktörü Talma o akşam Neron'u oynıyacaktı. Salon tıklım tıklım dolmuştu. Biraz geride oturan şair Lemercier oyun başlar başlamaz ne çeşit bir felâketle karşılaştığını anladı. Tam önünde boylu poslu bir Hühsar çavuşu oturuyordu. Çavuşun şapkasında o kadar bol tüy vardı ki değil sade bedbaht şair, yanyana oturan üç seyirci bile bir şey göremiyecekti.

İşin başka şekilde halledilmesine imkân yoktu. Şair çavuşun omuzuna dokunarak:

— Lûtfen şapkanızı çıkarır mısınız efendim, dedi.

Ses yok.

Ricasını bir daha tekrarladı. Yine ses yok. Hiddetlenmiye başladı.

— Efendi sana söylüyorum, diye çıkıştı. Şapkanı çıkar göremiyorum.

Çavuş bu sefer arkasına dönüp baktı, fakat bu defa da oralı olmayınca: Lemercier haykırdı,

— Hey, sana söylüyorum. Görmeme mani oluyorsun. Şapkanı çıkar!

Çavuş kızmıştı, o da bağırdı:

— Kendine gel be adam. Kiminle konuştuğunu biliyor musun. İmparatorun orduları İtalyaya girerken ordu bayrağını ben taşıyordum. Anladın mı?

Şair soğukkanlılıkla cevap verdi:

— Mümkündür çavuş efendi, hazreti İsa'yı bile bir eşek taşımıştı, mümkündür.

TELGRAFIN CEVABI

Genç kadın son derece züppe idi. Ve bu züppeliğile sinema artisti resmi toplıyacağına şairliğe özeniyordu. Kocası ölünce, uzak yakın bütün akrabalarına ve ahbaplarına şöyle bir telgraf çekti.

«Zavallı Nihat saat 3 de cennete gitti»

Gelen taziyet telgraflarından biri şöyle cevap veriyordu:

«Burası cennet. Zavallı Nihat henüz buraya vasıl olmadı. Merak etmeyin gelir gelmez size malûmât verilecektir.»

İkisinden biri

Genç bir kadındı. Etrafında bir sürü genç âşık dururken birdenbire 70 yaşındaki zengin bir adamla evlendi. Ve hemen balayı seyahatine çıktılar.

Üç aya varmadı. Yalnız başına geri döndü. Sevgili zevci Niste kalmış. Bir kalp sektesi işini bitirmiş.

Meselenin iç yüzünü merak eden bir arkadaşı geldiğini duyar duymaz, apartımanına koştu. Kucaklaşıp öpüştükten sonra, damdan düşer gibi sordu:

— Bukadar yaşlı bir adamla neden evlendin Allah aşkına.

— Neden olacak, iki zengin talip çıktı. Aralarında bir seçme yapayım dedim ve tabiî daha yaşlısını intihap ettim.

KİBAR HIRSIZ

Karı koca, bir hafta süren Uludağ seyahatinden o akşam dönmüşlerdi. Bir iki lokma yemek yedikten sonra yatağa bitap düştüler.

Gece yarısına doğru kadın uyandı. Kocasını dürttü:

— Kalksana, içerdeki odada bir ayak sesi var:

Erkek pek cesur sayılmazdı. Bir iki kere öksürdükten sonra sert sert haykırdı:

— Hey, bana bak, kim var orada.

Salonun kapısı açıldı içeriye dev gibi bir herif girdi ve ev sahibinin tehlikesiz bir adam olduğunu sezince,

— Affedersiniz bayım, diye gülümsedi, evinizi siz seyahatte iken ziyaret edecektim ama, işlerim mani oldu. Rahatsız ettiğim için öyle mahcubum ki...

DİLİ İYİ İMİŞ

Kaynanası hastalandı. Karısı telâşa düşünce çaresiz doktor çağırmıya gitti. Yolda son filimlerden bahsederek tatlı tatlı konuşup gülüştüler. Kapıdan içeri girer girmez zoraki bir teessüre kapılmış oldu.

Validenin yatağına yaklaştılar. Doktor hastanın bir elini nabzına bir elini alnına koydu. Sonra diline baktı. Damada dönerek:

— Maşallah, dedi, büyük bayanın dili iyi.

Damat dayanamadı:

— Garipsin doktor, diye cevap verdi, anneciğimin dilini iyi bulan tek adam bir şen çıktın yahu!

— Bizim Ali de nihayet kurtuldu...
— Ya.. kendisi mi öldü, yoksa karısı mı?...

Yeni şapka

İki saattir karşılıklı oturmuş, yağmurun dinmesini bekliyorlardı. Mübarek de fazlalaştıkça fazlalaşıyor, arttıkça artıyordu. Celâl hiddetlenmiye başladı:

— Ne bekliyoruz yahu, diye çıkıştı, kalkıp yürüsek ya.

— İmkânı yok azizim.

— Neden imkânı yokmuş?

— Deli misin, şapkamı daha dün aldım. Vay beyim vay, öyle ya parasını sen saymadın ki..

Biraz daha beklediler, yine dinmeyince, Celâl yine celâllandı. Fakat arkadaşının kederli yüzüne bakınca durdu, biraz düşündü, sonra:

— Buldum, dedi, kalk yürü, sen benim şapkamı giyersin, buna da bir diyeceğin yok ya..

Hüseyin bu teklifi sevinçle kabul etti. Celâlin eski şapkasını kafasına geçirdi. Tabiî Celâl başı açık çıkacak değildi ya, o da Hüseynin yeni şapkasını giydi, sokağa çıktılar. Biraz yürüdüler. Yağmur büsbütün kudurmuştu. Celâl homurdandı:

— Vay canına ne yağmur.

Hüseyin sükûnetle cevap verdi:

— Bana kız gelir, başımdaki şapka senin. Sen düşün azizim.

Salak hizmetçi

Bir arkadaş matbaada heyecanla anlatıyordu:

— Üç gündür aklım başımda yok. Salak bir hizmetçimiz vardır. Pazar günü bize misafirler gelmişti. Benim bayan iki yaşındaki çocuğumu biraz oyalaması için hizmetçiye vermiş. Hizmetçi sofada çocuğu yere düşürüp kolunu kırmamış mı? Aklım başımdan gitti. Aptalı ayağımın altına alarak öyle bir dayak attım ki...

Kulağı iyi işitmiyen bir muharrir arkadaşımız başını yazısından kaldırmıştı:

— Çok fena etmişsin, dedi. Bizim bildiğimiz bir hizmetçi bir şey kırdı mı ona yapılacak en iyi ceza kırdığı şeyi aylığından ödetmektir.

— **Herifin istikbali karanlık doğrusu...**
— **Memuriyetten mi çıkardılar?..**
— **Hayır, elektrik parasını ödemediği için evde cereyanı kestiler!...**

Hikâye

Ticaretten Kolayı Yok..

Şeyh Zihni efendi, bunca yıllık halilesi Cabire hanımı gömdüğü günün haftasında tekkesini de kapatmak mecburiyetinde kaldı ama zerre kadar müteessir olmadı.

Refikası zaten iki yıldır yatalaktı. Yarı ölü bir halde inleyip duruyordu. Hem kendi kurtulmuş, hem de Zihni efendiye rahat bir nefes aldırmıştı.

Tekkelerin kapanma kanunu derseniz hani Hızır gibi işine yaradı. Eli açık, imanı bütün, mevkii yüksek müritler birer birer çekildikçe, zaten işin tadı kalmamıştı. Üç beş mahalle karısile bir alay serseri dervişe sabah akşam aş çıkarmak, akıllı kârı değildi. Fakat dergâhın kocaman kapılarını da durup dururken kapatamıyor, kendi kendine:

— Şeh Zihni müritsizlikten tekkesini kapattı dedikleri gün, Allah canımı alsın daha iyi! diyordu.

Kanun çıktıktan sonra etrafı şöyle bir kolladı. Tekrar tekke açmanın ne imkânı ne de faydası olmadığını bir bakışta anladı.

Bina ile arsaya, senelerdenberi talip olan bitişik fabrika sahibi Kohen efendi ile uyuştu. Hepsini top yekûn iyi bir para ile devretti. Elinde rahmetli pederden kalma iki dükkânla, Zeyrekte konak yavrusu bir ev kaldı. Buraya yerleşti.

Nur içinde yatasıca Cabire hanımın toprağı daha kurudu mu, kurumadı mı? Diye düşünmiye lüzum görmeden:

— Elimde büyüdü, huyumu aldı, beni çekse, çevirse Emine çevirir! Diyerek 17 yaşındaki ahretlikle sessiz sadasız gerdeğe giriverdi. Bu suretle «fakirhane derdini bir halâ yola» koymuş oldu.

Yaşı elliyi bulmuştu ama, daha çok dinçti. Elindeki sermaye ile ticarete başlamıya karar verdi, faizciliğe girişti.

* * *

Kılığı, kıyafeti de değiştirmişti. Latayı sıyırıp, yerine ince bir pardesü geçirmiş, kafasına parıl parıl bir melon şapka oturtmuştu. İşi, gücü yoktu. Her gün piyasayı dolaşıyor, ahvale göz kulak oluyor. İlk ağızda okkalı bir kâr yapıp asıl sermayesinin santimini tehlikeye koymadan tüccar olmayı düşünüyordu.

— Ben mantık okumuş herifim, diyordu, ticaretin esas mantıkı da budur elbet. Faizcilikte iş yok Ticarete bakalım. Hem de şöyle okkalısı olmalı.

* * *

Yıllar geçti. Zihni efendi bu fikrinden caymadı. Bir gün mahalle bakkalile konuşurken yumurtanın dehşetli pahalı olması, nazarı dikkatini celbetti. Sordu, soruşturdu.

— İspanya durup dinlenmeden yumurta çekiyor, dediler, kâr yüzde yüz. Hazır kontenjan listesi de dolmadı. Elini çabuk tutan vurgunu vuruyor.

— Sebep?

— Sebep basit! Burada altmış paraya topladığın yumurtanın tanesi orada dört küsûr kuruş. Şöyle üç dört bin liralık mal uydurup bir de büyücek taka kirala. Güzel bir havada püfür püfür dayan Malagaya. On beş gün içinde koy on bin papel kârı cebine. Dön geri, eğer gönlün çekerse dönüşte Sakıza da bir uğra. Bir hafta dünya cennetinde Sakız mastikasile padişahlara mahsus bir hayat sür.

* * *

Sabık şeh efendi birdenbire «hay! hay» demedi. Sordu, soruşturdu, iş yüzde yüz ciddî. Biri de çıkıp aksini söylemiyor. Hazret:

— Yumurta işi!.. Der demez karşısındaki gözlerini süze süze:

— Kâr işte onda, diyor, ah biraz dünyalık olsa da girişiversek..

Tam o aralık önüne nereden peyda olduğunu pek kestiremediği Mişon adında bir ayak komisyoncusu çıktı.

Mişon beş altı gün içinde mükemmel bir taka donattı. Yumurta tabutlarını yerleştirdi. Vizesini vesair muamelâtını şıpın işi bitirdi. Bir sabah erken:

— Mal canın yongasıdır, malım gözümün önünde gerek... Diyen şeh Zihni efendiyi takanın kıç üstüne oturtarak, Akdenize doğru selâmetledi.

* * *

Yolculuk, gayet sakin bir denizde geçti. Ve «Pelenki derya» takası bir akşam üstü Malaga limanına girdi.

— Gece gâvur toprağında işim ne? Sabah ola hayrola... Diyerek küçük kamarada uykuya dalan şeh efendi, ertesi sabah müthiş bir gütültü ile uyandı.

Sahilde kan gövdeyi götürüyordu. Mavzerler, mitralyozlar ıslık çalıyor, binalar yanıyor, ecnebiler kendilerini gemilere atıyorlardı.

Zihni efendi şaşırmıştı. Taka limandan çıkınca aklını başına toplıyabildi. Reise:

— Ne oluyoruz yahu? Diye sordu.

— Ne olacak? İspanyada isyan çıkmış, millet biribirini kırıyor.

— Aman bre!

Aman bresi bu. Zihni efendi yumurta sandıklarının üstüne yığılıverdi. Fakat elden ayaktan düşmenin, kendini kapıp koyvermenin zamanı değildi.

Reisle başbaşa verdiler. Geriye dönmek iflâs etmek demekti. Takada soğuk hava tertibatı yoktu. Yumurtalar, Çanakkaleye varmadan çürüyecekti.

Ne kaptanın, ne de sabık şeh efendinin kliringe, kontenjana akılları ermiyordu. Bir ağızdan:

— Hemen Portsaide gidelim. İspanyada para eden yumurta elbet orada da müşteri bulur, dediler.

Yola çıktılar. Dolaşmak kaptanın işine geliyordu ama masraf kabardıkça kabarıyordu.

Portsaidde Zihni efendi büsbütün apıştı. Yumurtaları evvelâ ihraç edemiyecek gibi oldular. Sonra şuraya, buraya başvuruldu. Bir iki ahbap bulundu. Nihayet tanesi 50 paradan müşteri temin edildi. Artık Zihni efendinin gözleri kararmıştı.

— Zararın neresinden dönülürse kârdır, diyor Allaha şükrediyordu.

Fakat İstanbuldan kalkalı tam 35 gün olmuştu. Sıcak denizlerde sefer etmişler on gündür Portsaitte bağlanmışlardı.

Müşteri takaya gelip yumurtaları muayene edince, felâket meydana çıktı. Milyonlarca yumurtanın bozulmıyanı, kokmıyanı kalmamıştı.

Birini kırar kırmaz takayı öyle mülevves bir koku sardı ki, müşteri maşlahını savura savura kendini karaya güç attı.

Bir kere olan olmuştu. Çaresiz geri dönülecekti. Bu kokmuş yumurtaları taşımakta bir fayda olamazdı. Hem de maazallah adam yolda vebaya uğrar, kakırdar giderdi.

Sandığın birini denize yuvarlayıp ikincisine yapıştıkları zaman liman memurları koşuştular.

— Limana çürük yumurta dökmek ha! Ver bakalım cezasını dediler. Hem dökülen yumurtaları bir, bir toplattılar, hem de bizim paramızla 120 lira ya yakın ceza aldılar.

Kaptan da bir taraftan:

— Felâkettir. Bunları açıkta da dökemeyiz. Çünkü gemi safrasız kalırsa alabura olur, diyordu.

Tekrar güzel ve sakin bir günde yola çıktılar.

* * *

İstanbul limanına girince:

— Taka yüklüdür! Diye 60 lira da rüsum veren şeh Zihni efendi, evine yarı ölü bir halde girebildi.

Ve ticarete girişip toptan kâr etmekten vazgeçti. Santimi santimine hesap ettiği yedi bin küsur lira zararını tehlikesizce kapatmak için hemen tekrar faizciliğe başladı.

Zihni efendi artık, rehin mukabilinde para ikrazetmektedir. Yüz liralık bir rehine mukabil ancak yirmi lira veriyor. Ve homurdananlara:

— Omuzumda yumurta küfesi yok diyor. Canın isterse.

Tipi

— Et yetmişe çıkmış..
— Bize şümulü yok, biz Etyemezdeniz

— 17 —

Yüzük teklifi onun biraz da sorho bulunduğu böyle bir eşref saatine rasladı; sert bir tavırla:

— Pekâlâ hanım... Mademki bu işe girdik... Sonuna kadar dönmek yok... Sen yarından itibaren paçaları sıvar, kelepir bir şey ararsın...

Babasının bu sözünden memnun olan Mesut, kendi parasından da yüzüğe yüz lira koymak teklifini bir kere daha tekrar etti. Fakat İbrahim bey hiddetle bağırdı:

— Ben öyle terbiyesizlik istemem... Ben daha sağım... Elim ayağım tutuyor... Nasıl lâkırdı o öyle... Paranın hepsini ben vereceğim... İşittin mi hanım?

Macide hanım kocasının ertesi sabah ayılınca bu cömertlikten biraz pişmanlık getireceğini ve arpacı kumrusu gibi düşüneceğini bilmekle beraber: «Pekâlâ» diye cevap verdi.

* * *

Ertesi gün Mesut annesile beraber Kuyumcular çarşısında uzun bir gezinti yaptı. Bir takım tanıdık kuyumculara uğrandı. Macide hanım esnafı ümitlendirerek fiatlardan tenzilât yapmıya teşvik için mütemadiyen oğlunun evleneceğinden bahsediyor ve annesinin böyle bir ticaret maksadile de olsa bu izdivaçtan bahsetmesi Mesudu sevindiriyordu.

Tam üç günlük bir aramadan sonra nihayet yüz doksan liraya elden düşme bir kelepir yüzük bulundu. Yüzüğün içindeki yazı silinecek, yerine «Handan - Mesut 19 » yazılacaktı.

Kuyumcu yüzüğü elinde çevirerek: «Hele şunun içine bak, kuş gözü gibi cıvıl cıvıl parlıyor» diyordu. Herif yüzüğe meselâ beş yüz lira istemiş olsaydı Mesut da ona hayran olacaktı. Fakat yüz doksan lira biraz içini çürüttüğü için yüzüğün içindeki cıvıl cıvıl parıltılar ona biraz sönük görünüyordu.

Dükkândan ayrılacakları zaman kuyumcu:

— Hadi güle güle, dedi, yüz doksan liraya üç yüz doksan liralık bir kelepir aldınız... Allah göstermesin satmak lâzım gelirse üç yüzden aşağı vermeyin...

Mesudun yüzüğü satmıya hiç niyeti olmadığı halde onu bir başka kuyumcuya göstermekten kendini alamadı. Herif:

— Fena değil,.. Yüz yirmi kâğıt eder, dedi.

Macide hanım hiddet ve süratle atılarak yüzüğü aldı, birkaç adım yürüdükten sonra Mesuda:

— Onlara mal gösterilir mi? dedi, mahsus fiatını düşürürler.

* * *

Mesut Veysel Örfinin evinde kutuyu masanın üzerine koymuş, bir türlü açmıya cesaret edemiyerek mukaddeme yapıyordu:

— Bu sırf bir hatıra... Başka bir kıymeti yok... Tamamile gayri resmî...

Sâda dayanamıyarak kutuyu açtı:

— Fena değil, hattâ çok güzel, dedi.

Handan da yüzüğü parmağına takarken bir takım sevinç sesleri çıkarıyordu. Fakat bu sesler fedinge uğramış bir radyonun sesi gibi okadar hafif, okadar hafifti ki...

NİŞAN GECESİ

Resmî nişan, ailenin Yakacıktan inmesine bir hafta kala İbrahim beyin Yakacıktaki köşkünde yapıldı. İbrahim bey merasimin İstanbulda yapılmasını istemişti. Fakat Macide hanım buna razı olmamış:

— İstanbuldaki evin birçok eksiği, gediği var; sonra önüne geleni davet etmek lâzım gelir; demişti.

Önüne gelenden maksat, İbrahim beyin Edirnekapı, Topkapı falan gibi yerlerde oturan bazı fakir ve demokrat akrabaları idi. Nişan İstanbuldaki evde yapılırsa bunlar çağırılmasalar bile kendiliklerinden gelecekler ve Veysel Örfi ailesinin tenkidine uğrıyacaklardı. En iyisi bu işi Yakacıkta bitirivermekti. Burada yapılacak bir nişan merasimi, kır eğlencesi nevinden bir şey olur ve kimsenin bir şey demiye hakkı olmazdı.

Mesut sofranın ve merasimin asrî ve alafranga bir şey olmasını istiyordu. Hazırlığı anasına bırakırsa, sofra Handana verilen nişan yüzüğüne dönerdi. Onun için delikanlı bir hafta üst üste İstanbula inmiş, bu gibi işlerden anlıyan zengin ve alafranga arkadaşlarile müzakereler yapmıştı. Onların ekserisi sofranın şık bir Beyoğlu lokantası tarafından idare edilmesini muvafık görüyorlardı. Mesut da bu fikirde idi. Hattâ bunun için babasının vereceği paraya kendi bankadaki parasından da epeyce bir şey eklemiye hazırdı.

Fakat evde bu meseleyi açtığı zaman, Macide hanım kıyametleri koparmıya başladı:

— Sen deli misin, yoksa alık mısın? Elinde ufak bir memuriyetin bile yokken âşık olmıya, evlenmiye kalktın. Daha işin başındayız. Beş on paramızı şimdiden Beyoğlu lokantalarına dağıtırsak sonra bu işin altından nasıl kalkarız?

— Anne sen saadetime engel olu-

yorsun canım... Vallâhi farkını kendi bankadaki paramdan ben ekliyeceğim.

— Baban öyle erfane ile düğün yapacak adam değil. Paran bolsa hepsini sen verirsin...

Macide hanım okadar asabileşmişti ki, Mesut onu susturamıyacağını anlayınca bahçeye kaçmış, anasının söylene söylene oraya da geldiğini görünce, bostan kuyusunun kenarına koşarak: «Üzerime gelme, vallâhi kendimi atarım» diye bağırmıştı.

Bereket versin birkaç aydanberi Konyada babasının yanında olan Arif, umulmaz bir zamanda İstanbula dönmüş ve bu içinden çıkılmaz gibi görünen meseleye bir çare bulmuştu:

— Sen merak etme.. Onlar bildikleri gibi hazırlansınlar... Ben de birası, rakısı, hattâ icap ederse şampanyasile Beyoğlu restoranlarına parmak ısırtacak bir büfe hazırlarım olur biter, demişti.

Mesut, gözleri dolu dolu olarak arkadaşının ellerini öpecek gibi olmuş:

— Eksik olma Arif.. Arkadaşlık böyle zamanlarda belli olur... Ben de altında kalmam, demişti.

* * *

Nişan gecesi... Bahçenin iki gün evelden tesviye edilip süpürtülmüş, bir tarafında iki lüküs lümbası, altında uzun bir sofra...

Garip bir tesadüf, iki ailenin davetlilerini sofranın iki tarafında - muharebedeki düşman kollarına benzer - karşılıklı iki ayrı gurupa ayırmıştı. Fakat oğlan tarafı da, kız tarafı da şimdilik yalnız ortadaki balıklara, dolmalara taarruz niyetinde görünüyorlar, öte tarafını daha sonralara bırakıyorlardı.

Mesut kaç günkü yorgunluktan yarı ölü vaziyette idi. Hele ogünün aksilikleri, tüy dikmişti. Evde ırgatça çalışmalardan başka bazı eksiklerin tedariki ve misafirlerin karşılanması için en aşağı yirmi defa çarşıya gidip gelmişti.

Şimdi artık hazırlık bitmiş, perde açılmıştı. O yorgun bir rejisör vaziyetinde komediyi kenardan seyretse yine iyi idi. Fakat çok ağır olan baş rol, âşık rolü de ne çare ki, yine onun üstünde idi.

Handan o mübarek gece şerefine kim bilir neler giymiş, nasıl süslenmişti. Fakat Mesudun gözü onu lengerdeki hindi dolması kadar farketmiyordu. Bir ağacın altına kurduğu büfenin arkasında bazan sıvalı kollarile bir gazinocu çırağına, bazan elindeki şişelerle, bardaklar, bıçaklarla bir yahudi hokkabaza benziyen Arif, meclisi kızıştırmak için uzaktan bağıra bağıra şaklabanlıklar yapıyordu.

Mesut buna bir cihetten memnun oluyor, fakat öte taraftan da kendi arkadaşlarından birinin büfecilik etmesini ve hafif şakalar yapmasını izzetinefsine yediremiyerek sıkılıyordu. Aksi gibi iki tarafın davetlileri arasında bir sükût ve surat asma müsabakası başlamış gibi idi. Bazan birisi bir lâkırdı açmak teşebbüsünde bulunuyor fakat heyecanlı bir monoloğun halk tarafından soğuk karşılandığını gören bir aktör gibi ürkerek susuyordu.

İşin asıl kötü tarafı Mesudun Çatalca taraflarında bir çiftçi süt dayısı vardı. Senelerdenberi hayatından bile haber alınmıyan bu adam, iki gün evvel elinde iki sepet hediye zerzevatla çıkagelmişti.

İbrahim bey bu süt dayıya bir gece için kendi elbiselerinden birini vermiş, ve boynuna Mesudun bir boyunbağını bağlamıştı. O sabah berberde saçı sakalı da düzeltilince, süt dayı âdeta defterdar mütekaidi falan gibi bir şey olmuştu. Bu adam sofranın bir köşesine figüran gibi otursa pek dikkati celbetmiyecekti. Fakat ne çare ki o yalnız yemek yemekten ibaret olan rolile iktifa etmiyor, ortalıktaki sükûttan istifade ederek perde perde sesini yükseltiyordu.

Süt dayı biraz boğazına düşkün bir adamdı. Mesut onun sofrada fazla acele ederek ve fazla iştah göstererek dikkati celbetmesinden korktuğu için bir kurnazlık düşünmüş, ve akşam üstü bir yolunu bularak ona bir tabak dolusu kuru fasulye pâkisi yedirmişti.

Fakat delikanlının bu planı büsbütün aksi netice verdi. İhtiyar adam tuhaflık olsun diye sofrada bağırmıya başladı:

— Be evlâtcığım, sofrada bukadar cennet taamı varmış da ne diye bana o kuru fasulyeleri yutturup iştahımı tıkadın... Alimallah fasulyeler tesbih dizisi gibi barsacıklarıma dolandılar...

Gökyüzü ayları, yıldızları, saman yolları ve daha aşağıdaki lüküs lâmbaları ile Mesudun başı üzerinde fırıl fırıl dönüyordu.. Fakat tanrı besbelli onun bu ıztırabını gördü ve süt dayıya gülmekte olan kız evi tarafında da mukabil bir rezalet çıkardı.

Süt dayının karşısında Veysel Örfinin akrabalarından Sabri bey isminde bir sarsak kaptan mütekaidi vardı. Senelerdenberi içkiden kesilmiş olan bu adam, o gece Handanın şerefine birkaç kadeh bir şey içmek istemişti. Fakat içki kendisine fena tesir etmiş olacak ki, süt dayının lâtifesine kahkaha ile gülerken adamcağız evvelâ öksürmiye, sonra korkunç bir surette ıçkırmıya başladı. Yanındakiler kollarına girerek, havlusunu ağzına tutarak sofradan uzaklaştırmıya çalıştılar. Fakat onun daha beş adım ilerlemeden deniz tutmuş gibi bağıra bağıra övürdüğü, kustuğu işitildi.

İki tarafın artık biribirinden alıp vereceği kalmadığı için ziyafet bu kazadan itibaren normal şeklini almış bulundu.

Süt dayı içkinin mazarratlarına dair bir lâkırdı açıp bu hâdiseyi tefsir etmek istedise de meydan verilmedi ve dans için komşu köşkten getirilmiş bir gramofonun gürültüsü süt dayının sesini bastırdı.

* * *

Yemek yarıya yaklaşmıştı. Bahçenin bir köşesinden açık renk elbiseli bir adamın elinde kocaman bir büket ile geldiği görüldü.

Bu, Mesudun rakibi Basri idi. Veysel Örfi nedense kendi davetlileri arasına onu da karıştırmış fakat bunu Mesuda önceden haber vermemişti.

O zamana kadar hiç sesi çıkmıyan Veysel Örfi:

— Aferin Basri bey, dedi, bukadar geç kalınır mı?

Basri bügeti Handanın yanına bıraktıktan sonra, genç kızın elini öptü, sonra elini Mesuda uzattı.

Sabrinin çehresindeki zarif neşeye, gözlerindeki parlaklığa mukabil, Mesudun yüzü her zamankinden dört beş santim uzun, gözleri koyun gözleri gibi donuktu.

Basri Handanın karşısında açılan bir yeri kabul etmiyerek, sofranın tâ ucuna gitti ve buhareket Mesuda biraz sükûn verdi.

Veysel Örfi, kalabalık arasında nihayet konuşulacak bir adam bulmuş gibi artık sükût grevine nihayet veriyor, karşıdan karşıya ona sesleniyordu.

Mesut kendi kendini teselli için düşünüyordu:

— Basrinin vaktile Handanla sevişmiş olduğu hakkındaki haberler baştan başa yalan. Hiç öyle bir şey olsa bu gece bu oğlanı buraya davet ederler miydi? Davet etseler o gelir miydi? Yahut gelmek istese gecikir miydi? Nihayet Handanla arasında bir şey olsa, bu gece bukadar neşeli görünmesine imkân olur muydu?

Fakat Mesut bunları düşünürken, Basrinin Handana getirdiği buket gözüne ilişti. Buketin sapı siyah bir tül ile bağlı idi. Bunun mânası ne idi acaba?

— Devam edecek —

TARİHTEN ÇİZGİLER: Koltuk — Gören maşallah desin!...

İki Kadın

Medenî kanunun kabulünden sonra, bir adam, iki defa evlendi. Hükûmet bunu haber alınca adamı mahkemeye verdi, hâkim muhakemenin sonunda:

— Suçunuz sabit oldu, bir sene hapise mahkûm oluyorsunuz?

Dedi. Mahkûm boynunu büktü:

— Keşki beni birinci evlenişimde mahkûm etseydiniz de bugünkü katmerli felâketler başıma gelmeseydi!

HUY MESELESİ

Bir saattir yazihanede oturuyor, türlü münasebetsiz lâflarla arkadaşını meşgul ediyordu. Kâğıt sepetinden, eski takvime, havanın lodos oluşundan, peynirli börek pişirmenin usulüne kadar her şeyden bahis açtı.

Nihayette daktiloya bakarak:

— Yahu demindenberi dikkat ediyorum, dedi, senin daktilo nekadar yavaş hareket ediyor öyle...

Arkadaşı can sıkıntısı ile cevap verdi;

— Ne yaparsın huy meselesi. 35 yaşına gelmişken hâlâ yirmi dördümdeyim diyen kadın da aceleci olamaz ya.

YOLCULUK HALİ

Bir Arap şairi gaddarlığı ile meşhur bir Arap şeyhini kocaman bir kaside ile hicvetmişti.

Bu hicviye Bağdatta büyük akisler yapınca, gaddar ve mürai şeyh şairi bir akşam çadırına davet ederek:

— Sana kızmadım, dedi. Sözlerinde haklısın. Al şu keseyi. Bu akşam da yemeği beraber yiyelim.

Züğürt şair dolu keseyi görünce dayanamadı. Yemeğe kaldı. Sofrada ikinci tabaktan sonra dehşetli bir ıztırap duymıya başlayınca, zehirlenmiş olduğunu anladı.

Feryadın faydası yoktu. Sükûnetle yerinden kalkınca şeyh sordu:

— Nereye böyle?

— Gönderdiğin yere!

— Ya, öyle ise sana zahmet ama, rahmetli babama da bir selâm götürüver.

Şair acı acı güldü ve hemen cevap verdi:

— İmkânı yok, cehenneme uğrıyamıyacağım..

O DA!

Genç kız, şaire dedi ki:

— Dün bir mecmuada da resminizi gördüm. Okadar size benziyordu ki, dayanamadım, yüzünü okşadım!

— O da sizin yüzünüzü okşadı mı?

— Hayır!

— Öyle ise bana benzemiyor demek!

POT

Gayet çirkin bir kadınla gayet patavatsız bir adam karşı karşıya oturmuşlardı. İyi kadına düşmemiş erkeklerle, iyi erkeğe düşmemiş kadınlardan bahsediyorlardı.

Çirkin kadın, patavatsız muhatabına lâf arasında dedi ki;

— Kocamın benden evvelki nişanlısı ahlâksız çıkmış, o zaman bizimki; hem ahlâkı, hem de kendisi güzel olmıyan bir kadınla evlenmemiye ahdetmiş.

— Ya, acayip, sonra fikrini neden değiştirmiş?

Neosterin Vasıf
AĞIZ
ve BOĞAZI temizler
Ağrılarını geçirir...
Her Eczaneden arayınız

Karikatür

Karikatür'n ikinci cildi 52 inci sayı ile tamamlandı. Kolleksiyonlarını idarehanemize gönderen okuyucularımızın ciltleri gayet nefis ve hususî kapaklar içinde 40 kuruşa ciltlenmektedir. Anadoludan gönderenler, 60 kuruş cildiye ve posta parası göndermelidirler.

ZONGULDAK

Mektepliler pazarı - M. ZEKİ EMAN

«Yedigün» ile Karikatür'ün Zonguldak bayiidir. Günü geçmiş sayılarla ciltli kolleksiyanlarımızı buradan tedarik etmelerini okuyucularımıza tavsiye ederiz.

Hafiflik - Rahatlık

J. Roussel Korselerinde (Gaine), sizi incitebilecek ne balina ne de hiçbir tazyik yoktur. Bu korseler, vücudunuzu sıkmaksızın tenasübünüzü ıslah eder ve göğsünüzü kuvvetlendirir.

Fiyatı: 25 liradan itibaren.

Satış yeri yalnız:

J. Roussel Paris

İSTANBUL, Beyoğlu
Tünel meydanı 12 No. lu.
Mağazamızı ziyaret ediniz veya 18 No.lu tarifemizi isteyiniz.
Fiyatlarımızda büyük tenzilât.

Dr Hafız Cemal

Lokman Hekim

Dahiliye mütehassısı

Pazardan başka günlerde öğleden sonra saat (2,5 tan 6 ya) kadar İstanbulda Divanyolunda 104 numaralı hususî kabinesinde hastalarını kabul eder. Salı, cumartesi günleri sabah (9,5 - 12) saatleri hakikî fıkaraya mahsustur. Herkesin haline göre muamele olunur. Muayenehane ve ev telefonu: 22398 .Kışlık telefon: 21044

Basurdan ameliyatsız HEDENSA

ile tamamile geçer, basur memelerini söndürür, mahveder, Kanı, ağrıyı derhal keser. Emsalsiz bir ilâçtir.

Sahibi Sedat S. — Umumî Neşriyat Müdürü: T. Şükrü

Karikatür

Karnaval mevsiminde : Dünyanın maskaralığı